

Brüssel, 22.5.2017
COM(2017) 527 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Ühendkuningriigi 2017. aasta riiklikku reformikava
ja esitatakse nõukogu arvamus Ühendkuningriigi 2017. aasta lähenemisprogrammi
kohta**

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

**milles käsitletakse Ühendkuningriigi 2017. aasta riiklikku reformikava
ja esitatakse nõukogu arvamus Ühendkuningriigi 2017. aasta lähenemisprogrammi
kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitus²,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone³,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) 16. novembril 2016 võttis komisjon vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi,⁴ mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2017) algust. Euroopa Ülemkogu kiitis 9.–10. märtsil 2017 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. 16. novembril 2016 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande,⁵ milles ei nimetatud Ühendkuningriiki ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.
- (2) 2017. aasta aruanne Ühendkuningriigi kohta⁶ avaldati 22. veebruaril 2017. Selles hinnati Ühendkuningriigi edusamme nõukogu poolt 12. juulil 2016 vastu võetud riigipõhiste soovitude täitmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel ning varasematel aastatel esitatud soovitude järeelmeetmeid.

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² COM(2017) xxx.

³ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 ja P8_TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 final.

⁵ COM(2016) 728 final.

⁶ SWD(2017) 93 final.

- (3) 21. aprillil 2017 esitas Ühendkuningriik oma 2017. aasta riikliku reformikava ja 27. aprillil 2017 esitas ta oma 2017. aasta lähenemisprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (4) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest 2014.–2020. aastal rahastatavates riiklikes programmides. Nagu on nähtud ette kõnealuseid fonde reguleeriva õigusaktiga,⁷ võib komisjon liikmesriigilt nõuda, et see vaataks läbi oma asjaomased Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavad programmid ja muudaks neid, kui see on vajalik riigipõhiste soovitude rakendamise toetamiseks. Komisjon on esitanud täiendavad suunised selle sätte rakendamiseks⁸.
- (5) Ühendkuningriigi suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslikku osa. Kui Ühendkuningriik korrigeerib 2016.–2017. aastal püsivalt oma ülemäärase eelarvepuudujäägi, hakatakse tema suhtes alates 2017.–2018. aastast kohaldama stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglina seotud üleminekukorda. Kooskõlas nõukogu 19. juuni 2015. aasta soovitusega loodab valitsus oma 2017. aasta lähenemisprogrammis kõrvaldada ülemäärase eelarvepuudujäägi (valitsemissektori eelarvepuudujäägiga 2,7 % SKPst) eelarveaastaks 2016–2017. Eeldatakse, et eelarveaastal 2017–2018 kasvab valitsemissektori eelarvepuudujääk 2,8 %-le SKPst ja eelarveaastal 2018–2019 langeb 1,9 %-le SKPst. Lähenemisprogramm ei sisalda keskpika perioodi eelarveeesmärki. Vastavalt lähenemisprogrammile eeldatakse, et valitsemissektori koguvõla ja SKP suhe stabiliseerub eelarveaastast 2016–2017 eelarveaastani 2018–2019 umbes 87,5 % tasemel ning eelarveaastal 2020–2021 langeb 84,8 % tasemele SKPst. Eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on soodne. Ehkki kavandatud puudujäägieesmärgi toetamiseks vajalikke meetmeid on piisavalt kirjeldatud, ohustavad makromajanduslike väljavaadete langusriskid puudujäägi kavandatud vähendamist.
- (6) 19. juunil 2015 soovitas nõukogu Ühendkuningriigil kõrvaldada ülemäärane puudujääk eelarveaastaks 2016–2017 ja saavutada eelarveaastal 2017–2018, pärast ülemäärase puudujäägi kõrvaldamist, eelarve kohandus keskpika perioodi minimaalse eelarve-eesmärgi suunas mahus 0,6 % SKPst. Tuginedes komisjoni 2017. aasta kevadprognoosile, prognoositakse, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk on jõudnud 2016.–2017. eelarveaastal 2,7 %-ni SKPst, mis on kooskõlas nõukogu soovitatud eesmärgiga. 2017.–2018. aastal oht kalduda mõningal määral kõrvale ennetava osa nõuetest.
- (7) Võttes arvesse Ühendkuningriigi eelarveolukorda ja eelkõige riigi võlataset, eeldatakse, et ta liigub asjakohasele keskpika perioodi eelarve-eesmärgile veelgi lähemale. Stabiilsuse ja kasvu pakti raames kokku lepitud eelarvekohanduste maatriksi kohaselt tähendab selline kohandus, et valitsemissektori esmaste

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1303/2013 (millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006) artikkel 23 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

⁸ COM(2014) 494 final.

netokulude⁹ nominaalne kasvumäär ei tohi ületada 1,8 %. See vastaks struktuursele kohandusele 0,6 % SKPst aastas. Kui poliitikat ei muudeta, on oht sellest nõudest eelarveaastaid 2017–2018 ja 2018–2019 koos vaadelduna mõnevõrra kõrvale kalduda. Samal ajal prognoositakse esmapilgul, et Ühendkuningriik ei täida eelarveaastal 2017–2018 üleminekuaja võlareeglit, kuid eelarveaastal 2018–2019 täidab. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et Ühendkuningriik peab olema valmis võtma alates 2017.–2018. eelarveaastast stabiilsuse ja kasvu paketi nõuete täitmiseks täiendavaid meetmeid. Kuid vastavalt määrusele (EÜ) nr 1466/97 tuleks eelarvekavade ja -tulemuste hindamisel arvesse võtta liikmesriigi eelarvetasakaalu tsükliliste tingimuste valguses. Nagu on märgitud koos käesolevate riigipõhiste soovitusetega avaldatud komisjoni teatises, tuleb edaspidisel hindamisel nõuetekohaselt arvesse võtta sellise eelarvepoliitika seisundi saavutamist, mis aitab kaasa nii käimasoleva majanduse elavnemise tugevdamisele kui ka Ühendkuningriigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele. Sellega seoses kavatakse komisjon kasutada kohaldatavat kaalutlusruumi, pidades silmas Ühendkuningriigi tsüklilist olukorda.

- (8) Erainvesteeringud on olnud järjekindlalt allpool ELi keskmist ja avaliku sektori investeeringud veidi allpool. Tootlikkus on märkimisväärselt allpool G7 keskmist ja see on jäänud alates 2008. aastast muutumatuks. Valitsus paneb suurt poliitilist rõhku investeeringute suurendamisele, et suurendada tootlikkuse kasvu. Eelkõige on Ühendkuningriigil vaja kõrvaldada olulised puudused taristuvõrgustike suutlikkuses ja kvaliteedis. Võttes arvesse kiiresti kasvavat nõudlust, on maanteed on väga ülekoormatud ja raudteede läbilaskevõime kohati järjest kehvem. Samuti kasvab vajadus täiendavate investeeringute järele energia tootmisvõimsuse ja varustuskindluse suurendamiseks. Riiklikus taristukavas on sätestatud kõrgeleululine plaan parandada Ühendkuningriigi majanduslikku taristut ja 2016. aastal tehti hulk otsuseid investeerida suurtesse transpordi- ja energeetikaprojektidesse. Siiski püsib kahtlus piisavate era- ja avaliku sektori investeeringute tagamise võimalikkuses taristu puudujääkide aegsaks ja kulutõhusaks kõrvaldamiseks. Ühendkuningriigi oluliseks probleemiks on eluasemepakkumise suurendamine. Krooniline eluasemenappus aitab kaasa eluaseme hinnatõusule ja toob kaasa majandus- ja sotsiaalkulude märkimisväärse kasvu, eriti majanduskasvu keskuste ümbruses. Reformitud planeerimissüsteem ja täiendatud eluasemepoliitika aitavad veidi paremini kaasa eluasemehituse suurendamisele. Sellegipoolest on eluasemepakkumise valdkonnas endiselt rida piiranguid, sh maaturu ja elamuehituse range ja keeruline reguleerimine, ning uute eluasemete pakkumine ei käi ikka veel sammu nõudluse kasvuga.
- (9) Tööturu üldnäitajad on jätkuvalt positiivsed, pikaajaline ja noorte töötus on üldiselt madalad. Kuid mitteaktiivsuse, osalise tööajaga ja madalapalgalise tööhõive tase vajab vähendamist. Seoses tootlikkuse nõrga kasvuga jääb sissetulekute kasv tagasihoidlikuks. Püsivad probleemid oskuste pakkumise, ärakasutamise ja arendamisega. On toimunud märgatavaid muutusi poliitikas, mis keskenduvad tehnikahariduse ja õpipoisiõppe reformide kaudu oskustele ja nende arendamisele. Kvaliteetne õpipoisiõppe peab keskenduma nii kvalifikatsiooni tasemele kui ka selle teemavaldkonnale. Muud strateegilise tähtsusega ja rahastatavad oskuste

⁹ Valitsemissektori netokulud saadakse, kui valitsemissektori kogukuludest arvatakse maha intressikulud, liidu programmidele tehtavad kulutused, mis korvatakse täielikult liidu fondide tuludest, ja kaalutlusõigusevälised muudatused töötuskindlustushüvitise kuludes. Valitsemissektori rahastatud kapitali kogumahutused põhivarasse on jaotatud 4 aasta peale. Kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed või õigusaktide kohane tulude suurendamine arvatakse sisse. Ühekordsed tulu- ja kulumeetmed arvatakse välja.

suurendamise viisid, (eriti üle 25aastastele suunatud) laiendavad riigile, ärivaldkonnale ning karjääriarendusest huvitatud üksikisikutele kättesaadavat oskustevalikut. Probleeme on ka seoses lastehoiu ja sotsiaalhoolduse pakkumisega, mis suurendavad naiste osaaajatöö osatähtsust. Lastehoiu reformimine on olnud seni pidev, kuid aeglane. Hüppeline muutus on tõenäoline, kui kahe järgmise aasta jooksul rakendatakse täiel määral mõningaid algatusi. Alla kolme aasta vanuste laste osalus ametlikus lastehoius on suhteliselt väike. Ehkki hiljutised meetmed on mõningal määral parandanud 3- ja 4aastaste laste hoiu kättesaadavust ja taskukohasust, ei aita need lahendada alla kolme aasta vanuste laste hoiu probleemi. Varem väljakuulutatud reformide ja kärpete tulemusena, eelkõige töökohapoolse toetuse valdkonnas, võivad sotsiaalpoliitilised tulemused, sh laste vaesus, sattuda keskpikas perspektiivis surve alla, eriti suurema inflatsiooni tingimustes. Muret tekitab töötavates leibkondades vaesuses elavate laste arv.

- (10) Komisjon on Euroopa poolaasta raames Ühendkuningriigi majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud tulemused 2017. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka lähenemisprogrammi ja riiklikku reformikava ning eelnevatel aastatel Ühendkuningriigile esitatud riigipõhiste soovitude järelmeetmeid. Arvesse on võetud nende asjakohasust Ühendkuningriigi eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast ning vastavust ELi õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda tulevastesse riiklikesse otsustesse ELi tasandi panus ja tugevdada nii ELi üldist majandusjuhtimist.
- (11) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu lähenemisprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus¹⁰ selle kohta kajastub eelkõige soovitusel 1,

SOOVITAB Ühendkuningriigil võtta 2017. ja 2018. aastal järgmisi meetmeid.

1. Ajada eelarvepoliitikat kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa nõuetega, mis tähendab olulist eelarvekohandust 2018. aastal. Poliitikameetmete rakendamisel tuleb püüda saavutada selline eelarvepoliitika seisund, mis aitab kaasa nii käimasolevale majanduse elavnemisele kui ka Ühendkuningriigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisele.
2. Võtta uusi meetmeid, et suurendada eluasemepakkumist muu hulgas planeerimisnõuete ja nende rakendamise reformimise kaudu.
3. Kõrvaldada oskuste nõudlusele mittevastavuse probleemid ja tagada oskuste arendamine, muu hulgas parandades õpipoisiõppe kvaliteeti ning tagades muid jätkuhariduse programmist rahastatava arendamise võimalusi.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

¹⁰ Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 9 lõikele 2.